

ONDERZOEK:
Deurle, Pontstraat 76

Voorliggend document is een:

Melding vooronderzoek	
Verslag van resultaten	
Programma van Maatregelen	+
©Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.	

INHOUDSOPGAVE

1	Situering binnen het archeologietraject	2
2	Inhoud en opbouw van het document	3
3	Bijlagen.....	3

2 Inhoud en opbouw van het document

Het voorliggende document bevat volgende onderdelen:

DEEL 1	Administratieve fiche	+
DEEL 2	Beschrijving van het onderzoeksgebied	
DEEL 3	Onderzoeksopdracht: bureaustudie	
DEEL 4	Onderzoeksopdracht: landschappelijke boringen	
DEEL 5	Onderzoeksopdracht: prospectie met ingreep in de bodem	
DEEL 6	Assessment van landschappelijke data	
DEEL 7	Assessment van aardkundige data	
DEEL 8	Assessment van historische data	
DEEL 9	Assessment van archeologische data	
DEEL 10	Synthese en waardering	+
DEEL 11	Omschrijving van de maatregelen	

3 Bijlagen

Het voorliggende document is voorzien van volgende bijlagen:

BIJLAGE 1	Inventaris (plannen)
BIJLAGE 2	Boorrapporten Hembyse bvba
BIJLAGE 3	Boorrapporten extern (DOV, ...)
BIJLAGE 4	Geplande toestand van het onderzoeksgebied: plannen, sneden, ruimtelijke visie, ...
BIJLAGE 5	Foto's van het plaatsbezoek

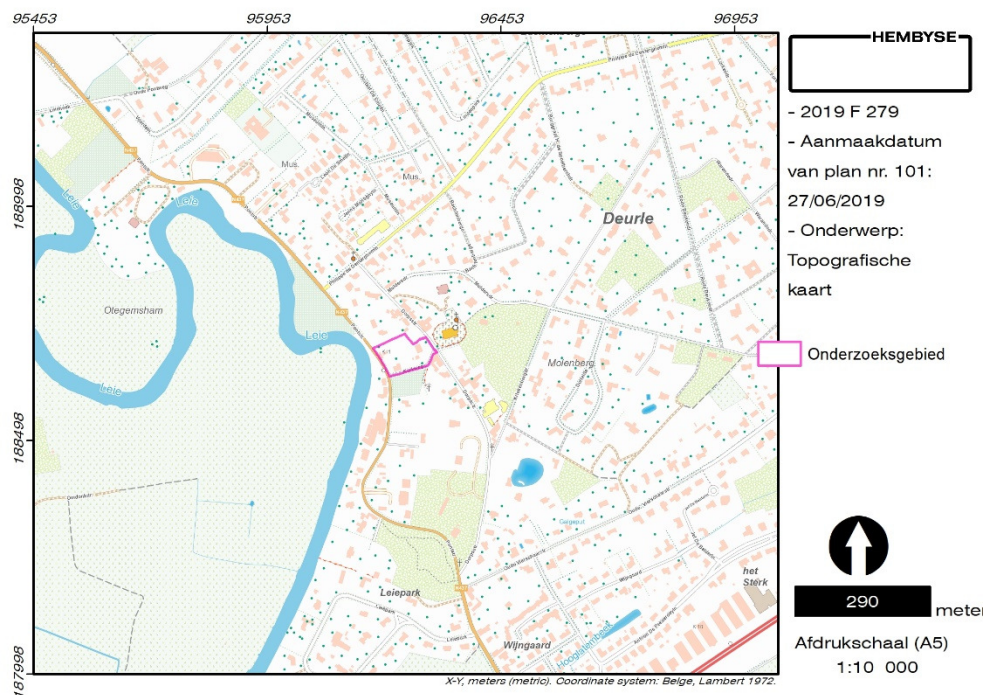
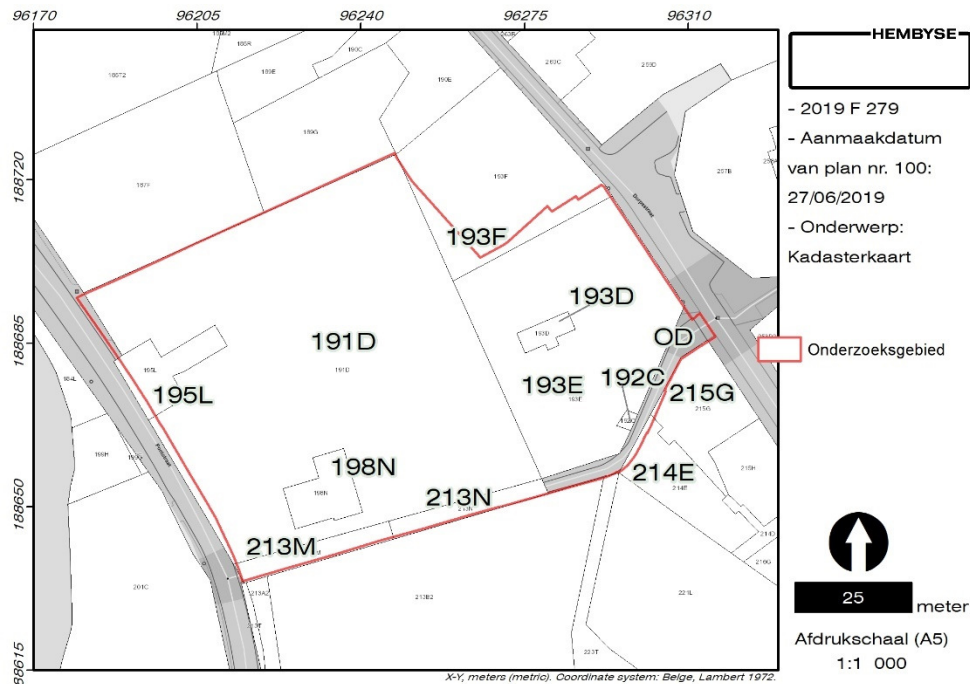
ONDERZOEK:
Deurle, Pontstraat 76

ONDERDEEL	1
Administratieve fiche/Privacyfiche	
©Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.	

INHOUDSOPGAVE	
1	Situering van het onderzoek 2
2	Projectcodes 4
3	Betrokken actoren..... 4
4	Bewaring van de data 5
Figuur 1.	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Vlaamse gemeenten en de erkende onroerend erfgoeddepots..... 3

1 Situering van het onderzoek

Gewest	Vlaams Gewest	
Gemeente	Sint-Martens-Latem	
Deelgemeente	Deurle	
Straat en straatnummer	Pontstraat 76	
Kadastrale situering	Afdeling	2
	Sectie	A
	Percelen	193F; 193D; 192C; Openbaar Domein; 215G; 214E; 213N; 213M; 198N; 191D; 195L
Lambert 72-coördinaten	NO	X: 96247,012 x Y: 188725,014 m
	Z	X: 96214,714 x Y: 188633,503 m
Oppervlakte	7367,85 m ²	0,73 ha
Oppervlakte bodemingreep	7367,85 m ²	0,73 ha
Datum van toekenning van de opdracht	14 juni 2019	
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013.	
	Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.	
Opgemaakt volgens CGP	Versie 4.0	
Duur van het onderzoek	7 werkdagen	
Kostprijs van het onderzoek (privacyfiche)	[REDACTED]	

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadasterkaart en de topografische kaart.

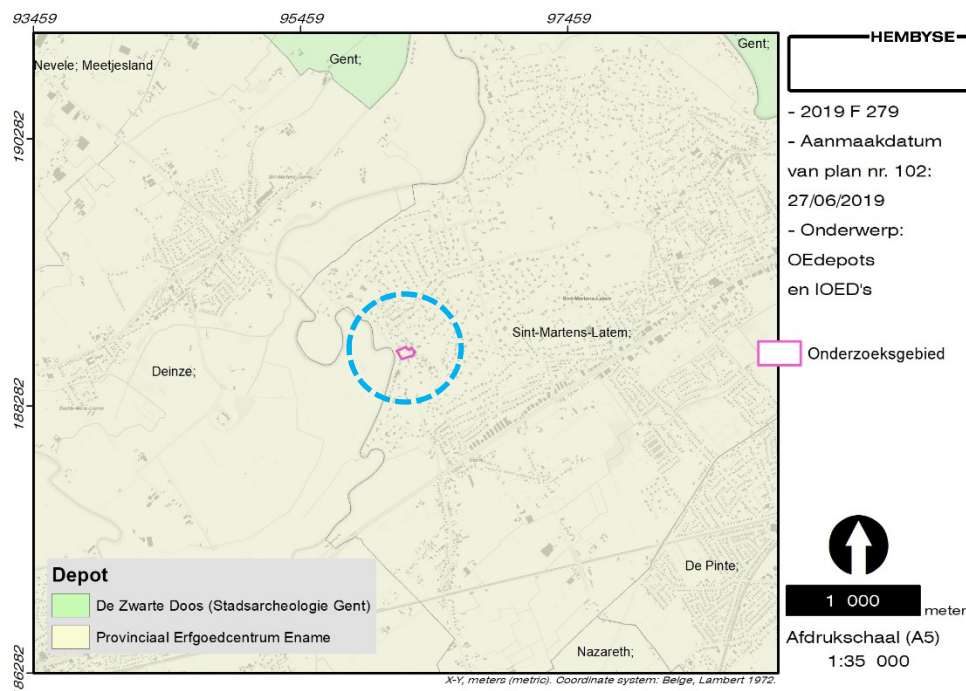
2 Projectcodes

Bureaustudie	2019 F 279
Landschappelijke boringen	n.v.t.
Verkennde boringen	n.v.t.
Waarderende boringen	n.v.t.
Prospectie met ingreep in de bodem	n.v.t.
Opgraving	n.v.t.
Interne projectsigle Hembyse bvba	DEU-PON

3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse bvba (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)	
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)	
	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)	
Geraadpleegde (regio)specialisten	N.v.t.	
Initiatiefnemer (privacyfiche)		
	Privaatrechtelijk	Publiekrechtelijk
Omgevingsvergunning:	Stedenbouwkundige handelingen	Verkaveling van gronden

Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2019
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	96
Bibliografische referenties	De Smaele B. & Pieters H., 2019. <i>Archeologienota naar aanleiding van de aanleg van een publiek park aan de Pontstraat te Deurle (Sint-Martens-latem, Oost-Vlaanderen), Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 96, Gent.</i>
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse bvba Kastanjestraat 26, 9000 Gent
Zakelijkrechthouder van het archeologisch ensemble (privacyfiche)	
Bewaring archeologisch ensemble	Hembyse BVBA (tijdelijk depot)
Gebruiker van het archeologisch ensemble	Hembyse BVBA
Bevoegde IOED	Er is geen IOED actief in deze regio.
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	Provinciaal Erfgoedcentrum Ename.

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Vlaamse gemeenten en de erkende Onroerendfgoeddepots.

ONDERZOEK:

Deurle, Pontstraat 76

ONDERDEEL

10

Synthese en waardering

INHOUDSOPGAVE

1	Synthese.....	2
1.1	Datering en interpretatie van de dataset.....	2
1.1.1	Volledigheid van de dataset	2
1.1.2	Huidige dataset	3
1.1.3	Waardering van de archeologische site	4
1.1.4	Impact van de geplande werken	5
2	Vervolgtraject	8
2.1	Antwoord op de onderzoeksvragen.....	8
2.2	Afweging van de te nemen maatregelen	10
2.3	Bepaling van de te nemen maatregelen	11
2.4	Randvoorwaarden.....	11
3	Bibliografie.....	12
4	Lijst van figuren	13

1 Synthese

1.1 Datering en interpretatie van de dataset

1.1.1 Volledigheid van de dataset

Het onderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen (slopen van bestaande gebouwen en het aanbrengen van nieuwe structuren voor de aanleg van een publiek park). Het uitgevoerde vooronderzoek dat in het Verslag van Resultaten is verwerkt, is een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van een bureaustudie.

Het bureauonderzoek kon volledig worden uitgevoerd:

- het plangebied kon worden afgebakend, zowel landschappelijk als kadastraal
- reeds verstoorde zones zijn in kaart gebracht (= bestaande gebouwen, bestaande verharding en een verstoorde zone in de controleboringen)
- de gekende ecologische en aardkundige data zijn geïnventariseerd
- de gekende archeologische en historische waarden en indicatoren van het onderzoeksgebied zijn geïnventariseerd
- het betreft een archeologienota in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, waarbij de geplande bodemingrepen in kaart zijn gebracht
- er werd een terreinbezoek en een visuele inspectie van het projectgebied uitgevoerd zowel met het oog op het bepalen van de verdere onderzoeksstrategie als voor het registreren van relevante archeologische en landschappelijke indicatoren
- er werden controleboringen uitgevoerd

Het onderzoek heeft, in zijn huidige vorm, de mogelijkheid geboden een historisch en archeologisch overzicht van het projectgebied te schetsen en om op basis van de gegenereerde dataset gepaste maatregelen –enkel indien er aanwijzingen zijn voor bewaarde archeologische sites- voor het verdere verloop van het archeologische traject uit te tekenen.

1.1.2 Huidige dataset

Op basis van het assessment van de landschappelijke, aardkundige, historische en archeologische data voor het onderzoeksgebied kan worden gesteld dat een dataset is gegenereerd, die toelaat om het archeologisch kennispotentieel ervan te bepalen. Deze gegevens zijn objectief: mits het toepassen van eenzelfde onderzoeksmethode met dezelfde parameters moet een onderzoeker tot eenzelfde dataset en besluit komen. Men kan zich uiteindelijk afvragen of er middels het raadplegen van de historische data, de historische kaarten, de luchtfoto's en de gekende archeologische gegevens voldoende elementen zijn om de historische en archeologische realiteit van het huidige onderzoeksgebied te bepalen.

De bureaustudie heeft aangetoond dat binnen een deel van het onderzoeksgebied aan het einde van het Pleistoceen en het begin van het Holoceen de top van de Pleistocene afzettingen aan de oppervlakte aanwezig was. Dit betekent dat de sporen van de eerste bewoners van het gebied na de laatste ijstijd zich vlak aan de oppervlakte zouden moeten bevinden. Er zijn immers geen aanwijzingen voor afgedekte paleo-horizonten binnen dit centrale deel van het onderzoeksgebied waardoor de bovenste laag van de laat-Pleistocene sedimenten in de bouwvoor is opgenomen en dus is verstoord. Hoger op de helling (vanaf de situering van de pastorij) zou wél sprake zijn van afdekkende Holocene sedimenten, waardoor eventuele aanwezige resten van deze eerste bewoning door bodemvorming zowel in de oppervlakte als in de diepte in dit quartaire sediment kunnen zijn verplaatst en dus mogelijk bewaard kunnen zijn.

Op basis van de algemene historische gegevens kan tevens worden gesteld dat het onderzoeksgebied al met zekerheid sinds het midden van de 17^e eeuw bestaat uit twee delen. Het oostelijke deel van het onderzoeksgebied is de zone van de pastorij, waarbij de pastorij in de 18^e en de 19^e eeuw is herbouwd. Er is sprake van een poortje, bijgebouwen en een vertuining. De voetafdruk van het dorp, met de Dorpsstraat en de Pontweg, is gedurende de laatste 4 eeuwen ongewijzigd.

Langs de Pontstraat is er tot het midden van de 19^e eeuw sprake van een akkerland, waarbinnen eerst een gebouwencluster in de zuidwestelijke hoek verschijnt en later ook een hoevegebouw ten noorden daarvan. Er is sprake van verschillende gebouwen en een openluchtzwembad, waarbij deze gebouwen in 2017 worden afgebroken. De impact hiervan op de bodem kan op basis van het historisch kaartenmateriaal niet worden ingeschat, maar kon op basis van de controleboringen ingeschat worden als vrij diepgaand (circa 1 meter onder het huidige maaiveld).

Over het algemeen is er dus weinig sprake van een diepgaande verstoring van het bodemarchief en is er door het gebruik als akkerland sprake van een vrij stabiele situatie. Bovendien is er in de zone van de pastorij sprake van een stabiele situatie ten minste sinds de 17^e eeuw.

Op basis van het historisch kaartenmateriaal en de luchtfoto's kan de kans op het aantreffen van archeologische sporen en structuren binnen het onderzoeksgebied dus als reëel worden beschouwd. Bij een confrontatie met de archeologische kennis van Deurle blijkt dat deze laatste zeer beperkt is. Door de weinig doorgedreven infrastructurele ontwikkeling van het gebied is er weinig (nood)archeologie uitgevoerd en de vele villawijken en verkavelingen zijn nooit of nauwelijks archeologisch opgevolgd. De archeologische kennis van het gebied is dan ook zeer beperkt en het is nauwelijks mogelijk om een archeologisch verwachtingspatroon voor het huidige onderzoeksgebied op te maken. Het lijkt er op dat er op de rechteroever van de Leie wel een zekere inheems-Romeinse activiteit is geweest, maar of het gaat om nederzettingen, grafvelden of allebei, is in het geheel niet duidelijk. Het enige landschappelijk booronderzoek op deze oever heeft geen aanwijzingen geboden voor afgedekte paleo-horizonten (dit is ergens niet onlogisch, aangezien het gaat om de stootoever en niet om de afzetting/kronkelwaard), maar de afwezigheid van de specifieke Holocene stuifduinen ten oosten van het huidige onderzoeksgebied zorgt er voor dat de conclusies van het eerder uitgevoerde landschappelijk bodemonderzoek niet in één lijn kunnen worden doorgetrokken.

Wanneer de bovenstaande gegevens worden samengebracht, kan men stellen dat er mogelijk binnen het oostelijke deel van het onderzoeksgebied sprake is van een Holoceen pakket van stuifzanden, waarbinnen mogelijk paleo-horizonten aanwezig zijn. De pastorij bevindt zich tevens in een oudere oeverzone, die circa twee meter hoger dan de Pontstraat ligt. Gezien het feit dat er sprake is van inheems-Romeinse sites op deze oever (ook al zijn deze zeer slecht gekend), is er dus in de zone van de pastorij in theorie ook een kans op het aantreffen van grondsporen.

1.1.3 Waardering van de archeologische site

Op basis van de gegevens uit het verslag van resultaten kan dus worden gesteld dat:

- Er in de bodemkaart en de bestaande aardkundige data aanwijzingen zijn voor een stuifzandpakket in het oostelijke deel van het onderzoeksgebied en dus een theoretische kans op een bewaring van paleo-horizonten (afgedekte niveaus of B-horizonten, ...). In het westelijke deel van het onderzoeksgebied is dit niet het geval en liggen de antropogene horizonten (ploegvoor) rechtstreeks op de Pleistocene sedimenten. Binnen het oostelijke deel van het onderzoeksgebied is er in theorie een kans op de bewaring van aantreffen van steentijdartefactensites (uit de overgang van het Laat-Pleistoceen naar het Holoceen, bijvoorbeeld Mesolithische sites).
- De recente verstoring van de bodem (landbouw) reikt onvoldoende diep in het sediment om de bewaring van sporensites (grondsporen) uit te sluiten. Op de oever (nogmaals de zone van de pastorij) is er op basis van de archeologische data een kleine kans op het aantreffen van sporen uit de

inheems-Romeinse periode. Oudere of jongere grondsporen zijn in theorie ook mogelijk.

- De bestaande bebouwing van het terrein heeft met zekerheid een deel van het onderzoeksgebied verstoord, er is aantoonbare verstoring in de zuidwestelijke hoek van het terrein en ook langs de pastorijs is er sprake van een verstoorde bodem.

Op basis van deze data kan dus worden gesteld dat de kans op de aanwezigheid van bewaarde archeologische sporen en structuren bestaand is. Op basis van de geplande werken moet dus een inschatting gemaakt worden van waar het fysiek vaststellen van deze sporen en structuren zinvol kan zijn.

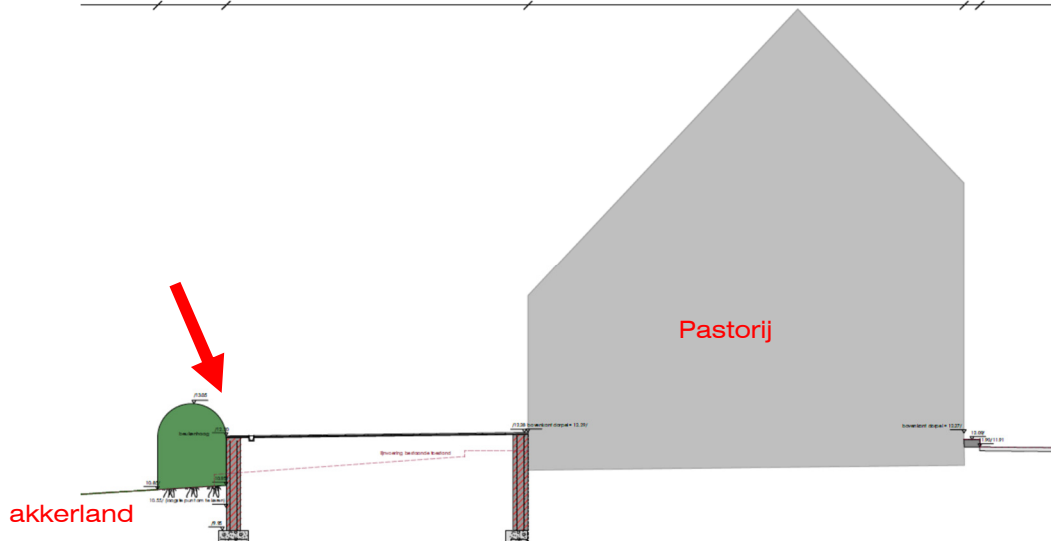
1.1.4 Impact van de geplande werken

Op basis van de inzichten, verworven in de geplande werken binnen het projectgebied, kan worden gesteld dat de impact van de geplande werken bestaat uit het afbreken van een aantal bestaande gebouwen, het heraanleggen van paden en vegetatie en het bouwen van een terras belendend aan de pastorijs.

Voor een beschrijving van de geplande werken wordt verwezen naar Deel 2 van dit dossier.

De impact van de geplande werken op onverstoorde delen van de bodem is echter zeer beperkt:

1. Afbraak: er worden bestaande gebouwen afgebroken, maar geen nieuwe bouwputten of gebouwen opgetrokken. De afbraak heeft dus geen invloed op onverstoorde delen van het terrein.
2. Het aanleggen van paden: uit de snedes blijkt dat deze aanleg geen impact op het bodemarchief zal hebben, het gaat immers om paden in dolomiet van slechts circa 25cm dik, waarbij uitgaande van het feit dat dit in een voormalig akkerland (zoals blijkt uit de aardkundige en historische gegevens) geen impact heeft op het bodemarchief.
3. Het aanleggen van intensief en extensief grasland: dit betekent een oppervlakkige bodemingreep die vergelijkbaar is met landbouw. Dit heeft geen invloed op het bodemarchief. Bovendien blijven de bomen in het onderzoeksgebied bewaard, er is dus geen substantiële verandering van de vegetatie.
4. Het aanleggen van een terras (rode pijl op onderstaande figuur) en een trap ten westen van de pastorijs: in deze zone zou er in theorie een impact op het bodemarchief kunnen zijn, wat het niet dat in de controleboring reeds een verstoring is vastgesteld en dat er in deze zone reeds graafwerken voor nutsvoorzieningen (bezinkput beton) hebben plaatsgevonden. Voor deze geplande werken wordt een palenwand voorzien.

Figuur 1. Situering van de gekende verstoringen (vijvertjes en dergelijke niet ingerekend).

Men kan dus stellen dat de geplande werkzaamheden voor het overgrote deel gebeuren binnen zones die reeds verstoord zijn. Hierdoor is er door de geplande werkzaamheden weinig tot geen kans op een verlies van archeologische kenniswinst !

Bij de afweging voor het al dan niet nemen van maatregelen (cf. infra) zou men omwille van de gekende bodemopbouw kunnen besluiten dat er theoretisch gezien

een kans is op de bewaring van paleo-horizonten en grondsporen, voornamelijk in het oostelijke deel van het onderzoeksgebied. De kosten voor het opsporen van deze horizonten en sporen wegen niet op tegen de kennis van de bestaande verstoringen van de ondergrond en de beperkte diepte-oppervlakteverhouding van de geplande werken. Vanuit de afweging kosten-baten is een prospectie (landschappelijk bodemonderzoek, proefsleuven, ...) dan ook niet te verantwoorden. Op basis hiervan kan worden besloten dat er geen verdere maatregelen voor het opsporen en het waarderen van eventueel aanwezige archeologische sporen en structuren genomen dienen te worden. Zie *§Programma van Maatregelen*.

2 Vervolgtraject

2.1 Antwoord op de onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het onderzoek is een aantal onderzoeksvragen gesteld, die onderliggend kader vormen voor de opzet van het onderzoek.

Bureauonderzoek:

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande landschappelijke en geologische bronnen aangaande de bewaringstoestand van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?*

Het onderzoeksgebied bevindt zich op een oeverzone van de Leie, met in het westelijke deel van het onderzoeksgebied een zachte oever en in het oostelijke deel van het onderzoeksgebied de aanzet naar een Holocene duinencomplex.

Binnen het westelijke deel van het onderzoeksgebied is er sprake van Laat-Pleistocene sedimenten, waarvan de top in de bouwvoor is opgenomen en verstoord. In het oostelijke deel van het onderzoeksgebied zouden er op een grotere diepte onder het maaiveld paleo-horizonten bewaard kunnen zijn. De top van de Holocene sedimenten is dan wel in de bouwvoor opgenomen. De controleboringen, gericht op het opsporen van de verstoring van de bodem, wijzen er op dat de bodem in de zone van de afbraakwerf minstens 1 meter onder het maaiveld verstoord is. In de zone waar de geplande werken een diepere bodemingreep gepland hebben (dieper, andere dan het aanleggen van paden) is er tevens een verstoring van de bodem aangetroffen, deze verstoring reikt vermoedelijk ook tot minimaal 1 meter diepte.

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande historische en archeologische bronnen over het aanwezige archeologisch erfgoed?*

De historische bronnen wijzen op een gebruik van het onderzoeksgebied als akkerland. Voor de zone van de pastorie eindigt dit landgebruik ten minste in de 18^e eeuw. De kennis van het historisch landgebruik geeft aan dat - zonder rekening te houden met de verstoring van de bodem - er een kans is op de bewaring van grondsporen. De archeologische bronnen duiden er op dat in bodems waar de Laat-Pleistocene sedimenten dagzomen, er geen kans is op het aantreffen van paleo-horizonten (zie het naburig landschappelijk bodemonderzoek, deel 9 van de archeologienota). De kennis van de Holocene duinen ten oosten van het huidige onderzoeksgebied is te beperkt om uitspraken te doen over het huidige onderzoeksgebied zelf. Op basis van het schaarse archeologisch onderzoek in de streek is in de inheems-Romeinse periode een occupatie in Deurle, al is het totaal niet duidelijk hoe deze zich verhield. Wanneer dit dus wordt samengebracht met de reeds onderzochte landschappelijke, aardkundige en historische data, en voornamelijk de kennis van de reeds bestaande

verstoringen van de ondergrond, kan gesteld worden dat de kans op het aantreffen van archeologische sporen en structuren klein is en de kans op een bewaard kennispotentieel binnen de zones van de geplande werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied zéér klein is.

- *Wat is de impact van de geplande werken op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed?*

De geplande werken beperken zich tot reeds bebouwde en reeds verstoorde zones. De overige werken zijn de aanleg van paden, een petanquebaan, enz. Dit zijn vrij oppervlakkige bodemingrepen, die geen negatief effect op het bodemarchief hebben. Hierdoor wegen de kosten voor het opsporen ervan ook niet op tegen de potentieel zeer beperkte kenniswinst.

- *Is verder vooronderzoek of onderzoek noodzakelijk? Zo ja, welke is de te volgen strategie?*

Verder onderzoek op de site is niet noodzakelijk.

2.2 Afweging van de te nemen maatregelen

Het volledige archeologietraject wordt bepaald als een traject van verschillende onderzoeksmethodes, waarbij dient te worden afgewogen of deze individuele onderzoeksmethodes mogelijk, nuttig, schadelijk en/of noodzakelijk zijn. In deze fase van het onderzoekstraject is een bureauonderzoek (inclusief controleboringen) uitgevoerd en de onderstaande tabel geeft weer welke onderzoeksmethodes in het volledige archeologietraject MOGELIJK, NUTTIG, SCHADELIJK en NOODZAKELIJK zijn.

<i>Soort onderzoek</i>	<i>Mogelijk</i>	<i>Nuttig</i>	<i>Schadelijk</i>	<i>Noodzakelijk</i>	<i>Evaluatie</i>
Bureauonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Is reeds uitgevoerd.
Archiefonderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	Biedt geen aanvullende informatie met betrekking tot oudere sporen.
Geofysisch onderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	De bodembedekking laat dit niet toe (bomen, gebouwen).
Veldkartering	NEE	NEE	NEE	NEE	De bodembedekking laat dit niet toe.
Landschappelijke boringen	JA	JA	NEE	NEE	De bodemkundige data duiden op een Holoceen stuifzandpakket in het oostelijke deel van het onderzoeksgebied. Dit deel van het onderzoeksgebied is echter voor een groot deel bebouwd en de zone waarin diepere bodemingrepen gepland zijn, is reeds aanzienlijk verstoord.
Verkennde en waarnemende archeologische boringen	NEE	NEE	NEE	NEE	Er zijn geen gekende paleo-horizonten die door de geplande werken bedreigd worden.
Proefsleuven	NEE	JA	NEE	JA	De kans op het aantreffen van bewaarde grondsporen, die in een ruimere archeologische context kunnen geïnterpreteerd worden, is zeer klein, bovendien is de geplande verstoring van de bodem niet van die aard dat horizonten met grondsporen bedreigd worden.
Andere	NEE	NEE	NEE	NEE	Nvt.

Op basis van deze evaluatie van het reeds gevolgde archeologietraject, kan worden gesteld dat er geen verdere maatregelen dienen te worden genomen (zie §Randvoorwaarden).

2.3 Bepaling van de te nemen maatregelen

Niet van toepassing, er dienen geen maatregelen te worden genomen.

In deze optiek is het uittekenen van het vervolgtraject niet noodzakelijk en het omschrijven van gedetailleerde maatregelen is niet noodzakelijk.

2.4 Randvoorwaarden

Op basis van de beschikbare data kan worden gesteld dat de kans op het aantreffen van archeologische resten die een potentieel op kenniswinst herbergen, heel klein is. Er wordt geen verder onderzoek geadviseerd en het opnemen van randvoorwaarden bij de omgevingsvergunning is niet noodzakelijk.

Na het bekomen van de omgevingsvergunning voor de geplande bouwwerken is de melding van archeologische toevalsvondsten wettelijk verplicht (artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013).

3 Bibliografie

Naslagwerken

Gysseling M., 1960. *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland (vóór 1226)*.

Vandeputte O., 1995. *Gids voor Vlaanderen. Toeristische en culturele gids van de Vlaamse gemeenten*, Uitgeverij Lannoo, Tielt.

Online bronnen:

<http://www.geopunt.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/>

<http://uurl.kbr.be>

<https://www.cartesius.be/>

4 Lijst van figuren

Figuur 4. Situering van de gekende verstoringen (vijvertjes en dergelijke niet ingerekend)	6
--	---

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent

BTW: BE 0677.720.687

IBAN: BE25890214307282

BIC: VDSP BE 91

Tel. 0032 472 89 97 66

E-mail: info@hembyse.net

Web: www.hembyse.net

HEMBYSE